



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex**

**Delrío, Martín Antonio**

**Mogvntiae, 1624**

Qvæstio XXIII. An poßit dæmon seni iuuentam reddere?

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Sic Laurentius : qui etiam lib. 8. q. 1. docet à natura non minus feminæ quam maris intendi generationem, & feminam naturæ erratum ac prolapsionem dicere, id philosopho indignum esse. Omnis liquidem rerum naturalium perfectio, ex fine petenda est: at feminam ita formari necessarium fuit, alioqui non posset species humana conferuari. Sane eam dicunt feminam esse monstrum, mihi semper visi non satis honorifice de primæ mulieris creatione loqui. Ideo dicendum, Naturam semper quod perfectius est intendere. non quia semper virum gignere intendit, sed quia cum virum intendit, intendit perfectissimum gignere: cum feminam, hanc quoque conatur perfectissimam. Sed tamen si illud natura, potuit, quot tot asserunt auctores, putarim, Deo permittente, causis naturalibus fretum, etiam posse vaferrimum illum. Sane lubens eo retulerim, ficta illa miracula, quæ Dijs falsis tribuunt Gentiles. Phlegon de Lapitha Cæneo idem narrat quod Ouidius. de pluribus scribit Anton. Liberalis ex libro 2. *Alteratorum Nicandri*: Hypermnestram venditam pro muliere inuenisse pretium: postea in virum mutatam dono Deorum. Si proetam Cretensem factam virum, cum Mineruam vidisset lauantem Galatææ filiam falso vocatam Leucippum, quæ Leucippæ dicenda erat, sexu mutato suppositum nomen meruisse, beneficio Latonæ Phæstææ concl. 2. *Impossibile crediderim naturæ & demoni de viro feminam facere*, qui conatus irritus Neroni Magiæ addictissimo in Sporo fuit. Hic opus est nimia retractione partium perfectarum, in locos feminæ. Nec assequi possum, quo hæc natura modo degeneret. Scio de Tyresia præter fabulas, etiam Phle-

A gontem id narrasse, & Anton. Liberalem satis ambigue loqui de Siproeta: vt vix scias ex quo in quem sexum demigravit. Aufonij quoque epigram. c. lib. 1. si totum diligenter legas, animaduertes de virili sexu in fœmineum degenerante locutum, his verbis:

B *Femineam in speciem conuertit masculus ales,*

*Pauag, de pauo constitit ante oculos:*

*Nec satis antiquum, quod Campano in Beneuento*

*Vnus ephëborum virgo repente fuit.*

C Ait ex puello puellam, & ex pauo pauam factam. Sed non credo, vel falem credo ægerime: dixerim potius vtrumque eis sexum inuisse, occultatum vnum, manifestatum alterum. quod ad leporem etiam refero, & ad hyænam, de qua canit, Ouid. *Alternare vires, & qua modo femina tergo Passamarem, nunc esse maxem miremur hyænam*. Sane illam vtroque sexu præditam Plinius tradidit lib. 8. ni fallor.

#### D QVÆSTIO XXIII.

*An possit demon seni iuuentam reddere?*



E T qui senex est, non fuerit & delierit esse iuuenis: vel ne, quæ decurrit ætatem, nõ decurrerit, id nulla vi vel potestate perficiatur. Quis .n. quod factum, maxime successiua elapsu actione, id reddat infectum? Verù vt, quidefecta iam & decrepita curuatur ætate, vires resumat & habitum nitoremque iuuenilem, mutantur cani in colorem melioré, frigus in teporem, torpor in

agili-

al. 2. de mirabilibus qua de re Iustin. ad Quæst. orthodox Lucianus. l. de ast. log. & Dym. in odyll.



agilitatem, cæteraque corpus recipiat, quæ senium abstulerat; de quæ mala (quod ait quidam) merces fiat bona; non equidem audeo definire V. Dæmon possit, si Deus permittat? Non mihi planè de nihilo videtur, quod poetæ memorant, & de ariete in agnū, de Bacchi nutricibus reiuuenescentibus scripsit Aeschylus, de Iasone à Medæa recocto, scribunt Pherecydes, Simonides, & Lycophron, de quæ ipso Iasonis patre Æsone Græcus auctor Redituum, & Latinus transformationum poeta Naso. In quibus tamen illa narratio perspicuè falsa, & naturæ repugnans; omni educto per vulnus sanguine, & nouo suffecto id contigisse. Sic enim sequatur prius mortuum, & postea suscitatum viuientis corpus: quod soli Omnipotentis Dei reseruat. Cætera fortassis contingere poterunt, quæ cecinit, *b* potato succo salutarī.

... Barba comeque

*Canitie posita nigrum rapuere colore,*

*Pulsa fugit macies abeunt pallorque sirusque,*

*Adiectoque caue suppleantur corpore rugæ,*

*Membraque luxuriant. Aeson miratur, & olim*

*Ante quaterdecos hanc se reminiscitur annos.*

Fatentur omnes, neque id sine perfidia negari potest, iuuentam aquilæ renouari. testatur Hymnographus diuinus: *Renouabitur ut aquila iuuentus tua.* renouari fatentur omnes, licet quo id modo contingat, nostris & Hebræis non conueniat. *d* Eodem pertinet illud Isaïæ: *Qui autem sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, assu-*

*A* ment pennas, sicut aquila. Præstat idem vilibus & abiectis natura serpentibus (quod omnes fatentur) ut cum tenui illa sua leberide senectutem exuant, & induant iuuentutem: cur homini omnem huius beneficii spem Hebe noverca præsciderit? scilicet, absumpta vis omnis per asini baiuli imprudentiam; qui pharmacum adeo salutare, à Ioue missum hominibus, serpenti permisit ebibendum. *f* Cur naturalia quædam remedia nequeant inueniri tantæ efficacis? multa sanè latent nondum inuenta, quam hominibus ignota, tamen demonibus cognita: Humidum radicale restaurari, natiua illa nimia senectutis ariditas temperari, corrupto succo melior suffici, cæteraque deperdita, & ad hanc commutationem requisita, suppleri ad tempus, naturæ legi nihil repugnat. Sed nec impossibile, capillorum colorem mutari; cum & coruos candidos visos multi tradiderint.

*g* Denique metamorphosim, quam nunc defendimus, confirmant nō pauci locupletes testes. Duo legas exempla apud Torquemadam, *b* Anno 1531. Tarenti fuisse centenarium senem capularem, qui pilis, cute, vnguibus & situ atque squallore ætatis decidentibus, & in melioris ætatis omnia mutatis, de senè iuuenis prodierit, & quinquaginta post annis supervixerit. In Castella quoque Rioiâ alteri cuidam viro similem obtigisse sortem, idque vulgi fama notissimum fuisse, & ab Ammira Castellæ sedulo exploratum. Monuedrum regni Valentini oppidū est (olim Saguntus) hic se viuo scribit Valescus Tarētius, fuisse monialium Abbatissam; cui iam silicernio, subito menstruis fluoribus renouatis, dentes renati, comæ denigratæ, rugæ & sulci cutis adæquati, mammæ pendulæ atque pannosæ ad instar virgunculæ so-

flege Pierium l. 14. Hierogly

g Herodo. l. 4. & Heracles in Politij b Dialo. 1. Hortifloidi.

il. 6. Philonij c. 12.

b Ouid. 7. Metam.

e Psal. 102 v. 6. d D. Aug. ib. & R. Sahadæ ibid. ec. 40. vt vlt.



culæ fororiarunt: sic denique se vultu, facie, totoque corporis habitu iuenculam exhibuisse, vt rei nouitate percussa, præ verecundia, secundorum oculis subtrahere niteretur. Quid multa? Lusitanicæ historicæ recentiores scriptores, fidei probatissimæ, & commemorant longa narratione & certa cuidam Indo Nobili, annorum quibus vixit trecentorum & quadraginta spacio, iuuentæ florem ter exaruisse, & ter refluuisse. Nec desunt, qui in eodem orbe nouo quandam insulam reperiunt testentur: Bonicam nomine; in qua fons scaturiat, cuius aqua, vino preciosior, pota senium cum iuuenta commutet: quamuis de simili in Lucaya fonte narrationem ortam ex regionis situ salubriore non immerito cõiciat Petr. Chiezap, 2. hist. Peru. c. 41 verum siue in Bonica, siue in Lucaya, siue utrobique talis fons manat, facile video, quam hæc nonnullis incredibilia videantur: sed illi cogitent: huiusmodi narrationibus, à quibus rectæ Philosophiæ ratio non abhorreat, quia ipse nihil tale videris, fidem detrahere; singularis esse proteruitæ & impudentiæ qui verò quid, vbique gestum fuerit, vel non fuerit, id de sua duntaxat opinione aut assensione decernunt, insaniam aspidere.

*m* Genes.  
6. vers. 3.  
*a* Deut. 31  
vers. 2.

Instet quis ex aduerso, certam humanæ vitæ periodum à Deo præfixam: hanc naturaliter non posse prorogari ultra annum saltem CXX. vt probatur Dei verbis: *m* *Eruntque dies hominum centum viginti annorum.* Ideoque Mosen dixisse, *a centum viginti annorum sum hodie: non possum ultra ingredi & egredi.* Confirmari id ratione numerica, quia numerum hunc conficiunt tres quadragenarij, hoc est, quaternarius denariorum triplicatus, & sic totum cum toto coalescens omnem

A absumit perfectionem, ternarium nempe, quaterdenarium & denarium. Hoc argumentum facile diluitur, quia à Deo præstituta non omnibus hominibus vna eademque, sed sua cuique peculiaris vitæ periodus: & his quidem spacio vitæ ipsa hæc Metamorphosis sic extensum; hanc non posse naturaliter prorogari, nisi Deo permittente. Si permittat, posse vltra annos etiam centum viginti; quos constat multos superasse. Verba autem illa Dei, non de omni æui hominibus prolata fuisse, sed tantum de tunc superstitibus, quibus hic terminus pœnitentiæ ante diluuium futurum datus. *b* Nec Moses illic asserit vltra se viuere non posse; sed tantum, adeo magnæ multitudinis gubernationi senio fieri imparem sese, ac minus idoneum. Argumentum illud ex numeris desumptum, mirè placuit Fran. Valesio, & adeo vt fufissimè illud prosequendum sibi existimaret: reuera tamen friuolum est, ac nullius momenti. Nihil enim ex numeris in humanum complexionem potest influere; nec vita nostra à numeris; sed à causis naturalibus primis secundisque dependet.

D Fortius vrget aliud argumentum huiusmodi. Vita humana humido naturali conseruatur, istud semper annis vitæ consumitur, ipsa etiam atteritur alimenti nutritione, quia agendo reparatur: nec alimenti nutritio tantum potest reparare, quantum senio deperit, ex peritorum sententia medicorum. *d* Necessè igitur sit, mox à statu ætatis humidum illud, quod totum cõtumi incipit, refici, & primogeniam indiuidui temperaturum, illa quæ veterascebat abolita, restaurari. Quod lubenter illis concedimus. Sed inquit, id nec arte nec natura perfici posse,

E

*b* Sic. O. kelus Hicron. & Chryl. d. v. 3. & D. Aug. d. 15. de ciu. Dei. c. 4. quorum sentent. venio. quam Philonis, Iosephi & Iequacit. & de Iacobi Philo. phia c. 7.

*d* vide. P. Valesium d. loco.

medici



Galen. l.  
de maraf-  
mo. Lang  
epist. me-  
dicia. 79.

medici sentiunt: e quibus Respondeo, li-  
cet medicis ratio humidum radicale re-  
staurandi hæcenus fortè manserit ig-  
nota: non inde sequi, illã dæmoni quo-  
que ignotam esse aut impossibilem;  
quod si illam nouit: cur nequeat, Deo  
permittente, in praxim deducere, &  
hac vi sciencia? Urgebis fortè, posset  
igitur hominem perpetuò in vita tue-  
ri, & sic quasi immortalem reddere,  
quod iactabat ventosus ille Ægyptius,  
contra quem Galenus scripsit: Verum  
occurro; consequentiamque istam per-  
nego; potest vitam in multos annos ex-  
tendere: potest ergo in æternum exte-  
dere. Quamuis enim longæuis homo,  
mortalis manet, vt futurus erat etiam  
ante peccatum: sed quemadmodum tunc  
sola Dei voluntate (iuxta quorundam  
sententiam) mortem effugisset: ita et-  
iam in argumenti casu, si Deus dæmo-  
ni permitteret semper humidum radi-  
cale restaurare, homo iste tunc non  
moreretur; quia tunc eum Deus neces-  
sitate moriendi per talem dispensatio-  
nem eximeret. Deinde si peculiarem  
dispensationem hanc tollas, dico; quia  
hoc Deus non videtur permissurus vn-  
quam; tandem post aliquot centena-  
rios annorum, naturalis vis ita in ho-  
mine deperiret & fatisceret vt nulla  
remedia naturalia, quibus dæmon vte-  
retur, ad restorationem tandè pror-  
sus collabescens corporeæ molis, &  
naturæ quasi prostratæ, sint suffectura.  
Sed hoc non nisi post diuturnum valde  
tempus contingeret; ideo nihil pugnant  
ista cum ijs, quæ dixi de prolonganda,  
non de æternanda vita. Vt autem vi-  
deatis huius consequentiæ vitium, co-  
gitate arborem illam vitæ, siue vt He-  
bræi vocant *lignum vitarum*, f quod vi-  
tam in flore iuuentutis produceret esu  
suo in tempus multarum nunc vitarũ  
longissimarum, ad aliquot etiam anno-

f Genes. 2  
v. 9.

A rum millia, hanc illi vim fuisse natura-  
lem, meritò dixerunt grauissimi scrip-  
tores, g quia illam post hominis pecca-  
tum retinuit, vt patet ex Genes. 3. v. 22.  
vbi Deus paradysum munit, ne Adam  
eum iterum ingrediatur, & de ligno  
vitæ sumens, viueret in æternum. At-  
tamen ijdem Doctores docuerunt,  
non propterea hanc arborem potuisse  
hominem semper à morte præser-  
uare.

B Hæc dicta duntaxat, vt ostendatur  
vitium illius consecutionis potest vi-  
tam prorogare ad tempus longum, er-  
go posset in æternum. Nam qui lignum  
vitæ concedunt vitam identidem pro-  
longare potuisse non tamen conce-  
dunt idcirco potuisse eam æternare.  
Nec quisquam eis hoc nomine litem  
mouit. Cæterum quæ vis fructus illius  
fuerit, & an illud in æternum Genes. 3.  
v. 22. sit accipiendum vere de perpet-  
ua vita, an de longissima ætate; viri  
huius ætatis valde docti dissentiunt; se-  
quere eos; qui de æterna vita, mor-  
tem prorsus excludente, acceperunt. le-  
ge Pererium lib. 3. in Gen. quæst. 3. Bellar-  
minum Cardinalem tom. 3. controuers. 1. li-  
bro. 1. capit. 19.

#### QVÆSTIO XXIV.

*Quid magia, vel demon, possit circa  
animam corpori iunctam, idq;  
informantem.*



E VM Animæ potestates tres  
sunt; iam diximus quid  
possit circa vegetatiuam, &  
etiam circa sensitiuam,  
quoad sensus exteriores; nimirum. Pri-  
mo, posse visum, auditum & reliquos  
sensus decipere, vt exemplis infinitis  
comprobatum ab alijs. b Secudò, inter-

g. Strabus  
& Hugo  
Victor in  
Genes. &  
Diu. Th.  
1. p. q. 97.  
a. v. Sco-  
tus in 2. d  
19. q. 1.  
Duran. ib  
a. i. Caiet.  
ad d. a. vlt  
& Perer.  
in Gen. 1.  
3. q. 4.

b Guil. Pa-  
ris. p. vlt.  
de vniu. c.  
22. An-  
glez in 2.  
dist. 8. q. 3  
dub. 4.